

ПРАЗНИК НА ХИМИЯТА 2023

21-22 април 2023 година

Теми за участие в категорията постери:

Учениците могат да се състезават в три възрастови групи:

- *Първа възрастова група:* 5-7 клас;
- *Втора възрастова група:* 8-10 клас;
- *Трета възрастова група:* 11-12 клас.

Всеки ученик може да има едно индивидуално участие и едно участие в съвторство ОБЩО в трите категории (презентация, постер, есе).

Теми за избор за всички възрастови групи са:

1. **Химия във всеки дъх** - Човекът възприема околния свят, посредством своите сетива: зрение, осезание, обоняние и слух. Сред тази знаменателна четворка, светът на миризмите заема особено място. Той е изграден върху обмяната на летливи вещества и асоциирането им с конкретни обекти от нашето обкръжение. В съзнанието на всеки изникват мигновено спомени за аромата на любимите храни, красивите цветя, изисканите парфюми или за дъха, който усещаме след като е валил дъжд. Но как молекулните структури се “трансформират” в нервни сигнали и остават в нашата памет? Това оставяме да откриете вие! Намерете, проучете и представете химическите субстанции, които са отговорни за конкретна приятна или неприятна миризма!
2. **Химия на отровите** - Преди 108 години, по бойните полета на Първата световна война са използвани първите бойни отровни вещества. Този страшен момент в човешката история е своеобразен финал на един многовековен процес – изучаването и усвояването на химията и биохимията на токсичните субстанции. В дълбока древност, хората са забелязали, че редица растения и животни са надарени с естествени оръжия, които им служат за нападение или като средство за защита. Тези природни „дарове“ са усвоени от човека бързо – първоначално за лов, а по-късно и при разрешаването на дворцови интриги и премахването на неудобни политически опоненти. Сред майсторите на това тъмно “изкуство” се нареждат такива известни имена като Митридат, Локуста, Родриго Борджия и Катерина Медичи. Но още през 16 век, към отровите е погледнато и от друг ъгъл! Великият учен и реформатор Парацелз постулира че “дозата прави отровата” и опитва да лекува редица заболявания с малки дози вещества, считани до този момент за токсични. В наши дни, змийската и пчелната отрова са изходна суровина за редица фармацевтични препарати. Намерете, проучете и представете естествени или изкуствено получени химически субстанции използвани като отрова!
3. **Бележити български химици** - Всеки е чувал имената на Мария Кюри, Йонс Берцелиус, Александър Бутлеров, Аугуст Кекуле, Дмитрий Менделеев, Якоб Хендрик Вант-Хоф и още много други известни химици, изписали имената си със златни букви в човешката история. Редом с тези велики учени, стоят гордо и редица бележити български химици, които са извоювали славата си със своите открития и постижения. Намерете, проучете и представете живота и делото на бележит български химик!

Критерии за оценка и препоръки към участниците с постери

1. Технически изисквания – 5 т.

- ✓ Постерът трябва да бъде с размери не по-големи от 60 см широчина и 85 см височина.
- ✓ Постерът трябва да бъде лесно четим на разстояние 1 м в случай на провеждане на присъствени защиты и да бъде подготвен негов вариант при евентуалното му представяне в електронна среда.
- ✓ Всеки постер може да бъде изготвен от не повече от двама ученици.
- ✓ Допустимо е учениците да са работили с помощта на учител/консултант, като участниците задължително посочват:
  - при условие, че са работили самостоятелно – трите си имена, училище, клас, телефон/e-mail за връзка;
  - при условие, че са работили с помощта на учител/консултант, добавят към личните си данни трите имена на учителя/консултанта и неговата месторабота.

2. Писмена грамотност – 5 т.

- ✓ Постерът задължително трябва да съдържа текст, който да заема не повече от 1/3 от чистата площ (без титулните реквизити – заглавие, данни за автора/ите).
- ✓ Заглавието и текстът да бъдат написани ясно, четливо и грамотно.

3. Научна достоверност – 5 т.

- ✓ Заглавието на постера трябва да бъде свързано с избраната тема.
- ✓ Съдържанието на постера трябва ясно да отговаря на посоченото от участника заглавие.
- ✓ Изложените научните факти и илюстрации трябва да бъдат достоверни и от проверени литературни източници.

4. Естетическо оформление – 5 т.

- ✓ Постерът трябва да е разбираем без допълнителна информация/разяснение към него.
- ✓ Постерът трябва да има ясна и логична структура.
- ✓ В постера трябва да има добър баланс между изображения и текст.
- ✓ Постерът трябва да изглежда добре подреден и оформен.

5. Оригиналеност – 5 т.

- ✓ Постерът ще бъде оценяван по отношение на съдържанието му, неговата оригиналеност и техническо оформление.

Максимален брой точки: 25 т.

ПРЕПОРЪКИ:

- ✓ Желателно е да се цитират използваните литературни източници.
- ✓ Използвайте главни и малки букви за общото съдържание, тъй като използването само на главни букви отнема 10% повече време за четене.
- ✓ Постерът може да бъде изработен ръчно или с помощта на компютър.

Необходимо е постерът да бъде изпратен в срок до **25 март 2023 г.** с формуляра за участие във формат **ppt, pptx, pdf, jpeg, jpg, tiff.**